RODZINA SZEWSKA

MIESIĘCZNIK

Organ „Związku Zawodowego pracowników Polskiej Spółki Obuwia Bata S. A. w Chełmku — Rodzina Szewska"

Rok II | Chełmek, listopad 1938 | Nr 24

Na dzień imienin Pana Płk. Tadeusza Podgórskiego

Raz w roku przychodzi dzień, w którym znajomym, drogim i bliskim sobie osobom, składa się życzenia szczęścia, zdrowia i pomyślności. Jest to dzień Imienin, który wielu ludziom daje możność okazania uczuć, żywionych dla Solenizantów.

Piątek 28 października, daje nam, członkom naszego Związku, taką właśnie okazję, gdyż jest to dzień Imienin naszego drogiego opiekuna i doradcy, wielkiego naszego przyjaciela i współpracownika, pana ppłk. s. s. Tadeusza Jana Podgórskiego.

Składamy Mu dziś życzenia, płynące z głębokiego serca, z tego szczerego, czystego serca robotniczego, które umie odczuć prawdziwą przyjaźń, pomocną dłoń, które wdzięczne jest za tę pomoc, doznawaną w każdej sytuacji. P. Pułkownik jak rzadko kto, potrafi wczuć się w położenie robotnika i jak mało kto, rozumie jego potrzeby.

W osobie Pana Pułkownika mamy serdecznego i bezinteresownego przyjaciela — opiekuna. Szczególnie dobrze poznali to ci, którzy stanowiąc skład Zarządu, kilka razy w tygodniu zasiadają z Nim przy stole obrad, przy którym zapadają ważne decyzje w sprawach naszego związku, jego pracy i zadań.

Kurator
Rodziny Szewskiej
p. płk. Tadeusz Podgórski

Ścisła współpraca Jego z Zarządem wydała już piękne owoce. — Z Jego to pomocą zrealizowana została inicjatywa ufundowania armii samolotu, za Jego radą i pomocą ufundowaliśmy sztandar, nasz przewodnik; służy nam zawsze chętnie i nie szczędzi czasu w tysiącach drobnych i ważnych spraw.

Dzięki właśnie tej pięknej a tak skutecznej współpracy, dzień Jego Imienin staje się dla nas uroczystym dniem radości, bo możemy szczerze powiedzieć, że naszego Kuratora kochamy i życzymy Mu zdrowia, szczęścia i powodzenia takiego, jakiego nam wszystkim zawsze życzy.

Akcja wyborcza

Wraz ze zbliżającym się terminem wyborów, które odbędą się w dniu 6 listopada b. r, wzrastają też przygotowania wyborcze. Starostwo wydało przypomnienie, że zarządzeniem władz państwowych, zrywanie afiszów urzędowych w sprawie wyborów oraz jakakolwiek akcja za niebraniem udziału w wyborach do Sejmu i Senatu, jest zakazana i karana.

Silną akcję wyborczą na terenie naszego powiatu prowadzi obwód Obozu Zjednoczenia Narodowego. W bieżącym tygodniu odbyły się niemal we wszystkich gminach zbiorowych i miastach zebrania członków i sympatyków O. Z. N. Na zebraniach tych omawiane były sprawy wyborcze. **W Chełmku zebranie** takie odbyło się 16 b. m. Konferencji przewodniczył **p. prof. Rymwidzki z Chrzanowa.** Licznie zebrani obywatele opowiedzieli się za współpracą z O. Z. N.

W bieżącym tygodniu odbędą się w powiecie chrzanowskim zgromadzenia obywatelskie z udziałem kandydatów poselskich i to: **w Alwerni, Babicach, Rudawie, Nowej Górze, Bobrku, Ciężkowicach oraz w miastach powiatu.**

Rodzina Szewska przy fabryce Bata na konferencjach i zebraniach postanowiła wziąć gremialny udział w wyborach i głosować na listę ustaloną przez kolegium wyborcze w Krakowie, a w szczególności głosować na kandydata powiatu chrzanowskiego — **p. prof. Tadeusza Gdulę.**

Plan pracy gospodarczej Obozu Zjedn. Narodowego obwodu chrzanowskiego

Na ostatnim zebraniu Rady Obwodowej chrzanowskiego O. Z. N. pod przewodnictwem *p. Tadeusza Gduli,* ustalono plan pracy, którego poszczególne zagadnienia mają być zrealizowane na drodze: 1) inicjatywy O. Z. N., 2) wytwarzania współpracy społeczeństwa z władzami (roboty publiczne), 3) pobudzenia społeczeństwa do wysiłków na rzecz realizacji planu, 4) wysiłków własnych zespołów i wyznaczonych ludzi do wykonania konkretnych prac.

Na terenie powiatu chrzanowskiego liczba bezrobotnych głów rodzin wynosi zimą około 8,000 osób. W dużej mierze zmniejszy powyższą ilość bezrobotnych realizacja w niedalekiej przyszłości następujących zagadnień gospodarczych.

A. Górnictwo.

1) Zmiana klucza licencyjnego produkcji węgla kamiennego ustalonego przez Polską Konwencję Węglową, a krzywdzącego w wysokim stopniu tutejsze zagłębie węglowe.

2) Zamówienia przez Ministerstwo Komunikacji większej ilości węgla, niż dotychczas.

3) Wybudowanie fabryki przetworów węglowych (benzyna i pochodne), która by konsumowała większe ilości węgla z tutejszego terenu.

4) Uruchomienie zatopionej kopalni „Matylda“ w Chrzanowie, zatrudniającej w swoim czasie do 1,000 robotników.

5) Uruchomienie wielkich kamieniołomów kamienia wapiennego i marmuru w Dębniku, własność inż. Żukowskiego, — konieczne wybudowanie linii kolejowej Rudawa — Dębnik kosztem 1,200 tysięcy złotych.

6) Przyśpieszona rozbudowa kamieniołomu w Orleju, który zatrudni około 2,000 ludzi.

7) Zamówienia dla huty cynkowej w Trzebini (kwas siarkowy i oleum) w większej ilości, — huta cynkowa zatrudnia obecnie 220 robotników, a w r. 1929 — 1,800.

8) Uruchomienie kopalń rudy żelaznej w powiecie: Psary — Rozkochów.

B. Roboty publiczne.

1) **Drogi:** a) Kraków — Chełmek — utrwalenie. Zagórze — Babice — Żarki. Ziajki — Mętków. Szczakowa — Sławków. Rudawa — Brzezinka — Kobylany. Czerna — Paczółtowice — Racławice. Mętków — Babice. Ostrężnica—Nieguszowice, Karniowice — Psary. Dubie—Żary. Zalas — Sanka — Rybna. Krzeszowice — Czatkowice — Dębnik. Mętków — Jankowice. Bobrek — Gorzów — Chełmek. Siersza — Bór Biskupi. Libiąż Mały — Moczydło — Gromiec — Bobrowniki — Bobrek. Nawojowa Góra — Pisary — Dubie — Żary — Szklary.

Sieć drogowa w miastach.

2) **Koleje:** Szczakowa — Mysłowice — drugi tor.

3) **Elektryfikacja:** dalsza rozbudowa sieci elektrycznej w powiecie przez Elektrownie w Jaworznie i Sierszy.

4) **Melioracje i regulacja:**

a) Obwałowanie Wisły w odcinku: Jankowice, Gromiec, Gorzów, Rozkochów.

b) Regulacja Chechła, Białej Przemszy, Koziegobrodu.

c) Uzbrojenie terenów w miastach.

d) Melioracje rolne: Szczakowa, Ciężkowice, Jeleń, Gorzów, Gromiec.

5) **Wodociągi:** a) Miejskie w Trzebini, rozbudowa sieci wodociągowej w miastach.

b) Grawitacyjne w Zagórzu, Pogorzycach, Żarkach, Płazie.

c) Budowa studni betonowych z pompami.

6) **Kanalizacja:** rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miastach.

7) **Szkoły:** Płaza, Rudawa, Karniowce, Filipowice, Chrzanów, Bolęcin, Żarki, Lgota, Trzebinia, Młoszowa, Libiąż, Poręba Żegoty, Zalas, Krzeszowice, Nowa Góra.

8) **Rozbudowa Szpitala** powiatowego.
9) **Domy Ludowe.**
10) **Budownictwo robotnicze.**

11) **Łaźnie,** baseny, kąpieliska w miastach i wsiach.

12) **Hale** targowe w miastach.
13) **Domy** noclegowe.
14) **Place** sportowe.
15) **Parki.**

16) **Konserwacja** zabytków (Lipowiec, Czerna).

17) **Plany zabudowania** miast i wsi.

18) **Wygląd zewnętrzny miast,** wsi, osiedli, zadrzewienie, zakwiecenie.

C. Spółdzielnie.

a) Rolnicze.

b) Spożywcze w Wodnej, Woli Filipowskiej, Niedzieliskach. Spółdzielnia w Libiążu Wielkim skupiła paręset członków robotników i prosperuje doskonale.

c) Obniżenie cen na nawozy sztuczne, sól, naftę i wyroby monopolowe.

d) Ogródki działkowe przy fabrykach, wykorzystanie nieużytków — własność fabryk, wielkiej własności i samorządów.

e) Intensyfikacja produkcji rolnej, warzywnictwo i piętrowe gospodarstwa południowej i wschodniej części powiatu.

f) Przemysł letniskowy (turystyczny) w południowej i wschodniej części powiatu (Alwernia i Czerna).

g) Poprawa warunków higienicznych i mieszkaniowych na wsi — spółdzielnie zdrowia, ośrodki zdrowia.

D. Społeczne.

1) Przeprowadzenie przysposobienia zawodowego drogą kursów i odczytów. a) młodego pokolenia kupiectwa, b) rzemieślników. Należy skłonić przedsiębiorstwa, aby kształciły młodzież, jako przyszłe załogi.

2) Likwidacja nieżywotnych organizacyj społecznych, powolna komasacja zbliżonych statutowo organizacyj, potworzenie sekcyj międzyorganizacyjnych dla koordynacji prac i wysiłków organizacyj.

E. Młodzieżowe.

Realizacja pracy służby młodych na szczeblu obwodu.

F. Robotnicze.

1) Usprawnienie i wzmocnienie aparatu inspekcji pracy z podkreśleniem konieczności kontroli funkcjonowania umów zbiorowych i ustawodawstwa społecznego.

2) Usprawnienie i rozszerzenie ubezpieczeń społecznych, reorganizacja instytucyj ubezpieczeń społecznych, wprowadzenie w nich samorządu.

3) Dalsza rozbudowa ustawodawstwa socjalnego (rady zakładowe, izby pracy, sądownictwo ubezpieczeniowe).

4) Wprowadzenie projektu ustawy o ustaleniu minimum zarobków.

5) Przeprowadzenie pracy ze wszystkimi innymi resortami i zainteresowanymi ministerstwami, dotyczącej uzgodnienia zasad polskiej polityki społecznej, jako jednolitej, powszechnej i wszystkich wiążącej.

6) Szczególna troska o moralne i fizyczne warunki życia rzesz pracujących, a szczególnie w dziedzinie mieszkań i nauczania dzieci pracowniczych.

7) Zmiana przepisów o rejestracji bezrobotnej młodzieży.

8) Kształcenie zawodowe synów robotniczych.

9) Roboty inwestycyjne i przygotowawcze.

10) Wyrównanie płac szeregu kategorii robotników, pracujących przy stosunkowo mniejszych stawkach.

11) Akcja kulturalno - oświatowa (kursy).

12) Ochrona działaczy robotniczych (stałość pracy).

13) Spółdzielnie spożywcze.

14) Wczasy robotnicze.

15) Zespolenie robotnika z organizacjami, związanymi z życiem robotnika (ubezpieczeniowe instytucje, inspekcja pracy, okręgowy urząd górniczy, sądy rozjemcze, sąd pracy).

16) Planowa rozbudowa oddziałów Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych i Pracowniczego Towarzystwa Oświatowo - Kulturalnego im. Stefana Żeromskiego.

17) Zjednoczenie robotników i pracowników dla realizacji wielkich zadań dla dobra Państwa i świata pracy.

Naszym hasłem: **„SŁUŻBA DLA SPOŁECZEŃSTWA“**

Ubezpieczenia społeczne

W zakresie ubezpieczeń społecznych istnieje szereg **zagadnień**, które należy rozwiązać w **interesie** Państwa i świata pracy.

Powołana przez Pana Ministra Opieki Społecznej specjalna **komisja** dla zbadania zagadnień z zakresu ubezpieczeń społecznych na skutek **zarzutów i postulatów** podniesionych przez przedstawicieli organizacji gospodarczych i zawodowych przed Międzyministerialną Komisją Współpracy z samorządem gospodarczym, — **zbadała** te zarzuty i postulaty i po rocznej pracy na ostatnim posiedzeniu pod przewodnictwem Pana Wiceministra Jastrzębskiego **wskazała** środki i zarządzenia uprawniające działalność instytucyj społecznych drogą niewymagającą zmiany ustawy.

Należy zanaczyć, że Zjednoczenie Polskich Związków Zawodowych przedłożyło odpowiedni memoriał w tych sprawach, a w wymienionej komisji zasiadał **Tadeusz Gdula**, b. poseł na Sejm.

W zakresie świadczeń ubezpieczenia chorobowego:

1. Dążenie do wprowadzenia w miastach i większych osadach przemysłowych ograniczonego **wyboru** lekarza w granicach 3—5 rejonów lekarskich.
2. Zorganizowanie w tych ośrodkach, w których jest to możliwe i wskazane małych **ambulatoriów**, obejmujących 3—5 rejonów lekarskich.
3. Zwiększenie liczby i racjonalne rozmieszczenie **lekarzy** rejonowych (domowych).
4. Dalsze dążenie do ograniczenia do koniecznego minimum administracyjnych **czynności** spełnianych przez lekarzy, udzielających pomocy leczniczej.
5. Zwrócenie szczególnej uwagi na właściwy **dobór** jakościowy lekarzy rejonowych (domowych) i specjalistów.
6. Rozszerzenie **świadczeń** szpitalnych.
7. Rozszerzenie **świadczeń** w przypadkach chorób jamy ustnej i zębów.
8. Utrzymanie dotychczasowej tendencji instytucyj ubezpieczeń społecznych do rozszerzania **akcji profilaktycznej** (kolonie, półkolonie i dożywianie młodzieży) i sanatoryjnej, ze szczególnym uwzględnieniem planowej walki z gruźlicą.

Wykonanie wniosków powyższych komisji w wysokim stopniu **zbliży** pracownika do instytucji ubezpieczeń społecznych, **wzbudzi** w nim szczere zaufanie, które zabiła biurokracja i centralizacja i jej wymogi formalne tak często zbędne.

Ustawa scaleniowa okupiona tak wielkimi **ofiarami**, jak zniesienie soboty angielskiej, ograniczenie zapłaty za urlopy, za godziny nadliczbowe, ograniczenia świadczeń na wypadek choroby i macierzyństwa w tym celu, aby **polepszyć** świadczenia wypadkowe i wprowadzić ubezpieczenie na wypadek inwalidztwa, starości, śmierci, zaopatrzenie wdów i sierót, ta ustawa scaleniowa po 4-letnim istnieniu **wymaga** już nie drobnych poprawek, ale grubszego **przerobienia, uproszczenia**, zwłaszcza w obliczaniu rent inwalidzkich, **zbliżania** ustawy do życia, **decentralizacji** organów i instytucji ubezpieczeniowych.

Sejm nadchodzący i **przedstawiciele** świata pracy w nim zasiadający, będą musieli podjąć szereg **wysiłków**, aby powyższe wnioski komisji zrealizować w interesie Państwa i robotników.

9. Przywrócenie 100% świadczeń zasiłkowych dla **położnic.**
10. Utrzymanie obecnej tendencji instytucyj ubezpieczeń społecznych w kierunku **podwyższenia** świadczeń pieniężnych w ubezpieczeniu chorobowym.
11. Zaniechanie szkodliwego dla ubezpieczonych **oszczędzania** na lekach i środkach leczniczych w tych ubezpieczalniach, w których jest to stosowane.

W zakresie świadczeń i ubezpieczeń długoterminowych:

1. W ubezpieczeniu wypadkowym:
   a) dążenie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Ubezpieczalnie Społeczne do dalszego **skrócenia** okresu załatwiania spraw o świadczenia wypadkowe;
   b) usunięcie **zaległości** w ubezpieczalniach zwłaszcza w województwach zachodnich;
   c) dalsze wydatne organizowanie i rozwijanie **akcji** zapobiegania wypadkom.
2. W ubezpieczeniu pracowników umysłowych dalsze dążenie do **skrócenia** okresu załatwiania spraw o świadczenia pracowników umysłowych.

Oprócz uchwalonych wniosków sprawozdawca generalny zgłosił następujące postulaty wymagające ustaw sejmowych:

a) zniesienie **opłat** za wizyty lekarskie i za lekarstwa;
b) udzielanie świadczeń przynajmniej na przeciąg jednego miesiąca **zredukowanym**, którzy z dniem zredukowania zostali skreśleni z ewidencji ubezpieczonych i zwolnieni na turnusy;
c) rozszerzenie świadczeń chorobowych na dalszych **członków rodziny;**
d) wypłacanie zasiłków chorobowych od pierwszego **dnia** choroby połączonej z niezdolnością do pracy;
e) podniesienie zbyt małych dziś granic i **rozmiarów** świadczeń wypadkowych;
f) obniżenie **granicy wieku** uprawniającego do renty starczej w ubezpieczeniu emerytalnym robotniczym, **do 55 lat;**
g) skrócenie okresu **oczekiwania**, uprawniającego do świadczeń emerytalnych robotniczych;
h) wydatne podniesienie **wymiaru** tych świadczeń i ich rozmiarów.

Dar p. prez. Gabesama na sztandar

Od Zarządu fabryki otrzymaliśmy następujące pismo:

„Niniejszym zawiadamiamy P. T. Zarząd, że Polska Spółka Obuwia Bata S. A. ofiaruje na sztandar Związku Zawodowego „Rodzina Szewska" kwotę zł 1.000.

Wyrażamy przy tym nadzieję, że sztandar zawsze będzie symbolem współpracy i wzajemnego zrozumienia, niezbędnych dla korzyści i powodzenia nas wszystkich.

Z poważaniem
POLSKA SPÓŁKA OBUWIA BATA
(—) Gabesam".

Dar Pana Prezesa bardzo nas ucieszył, za co składamy gorące podziękowanie i możemy zapewnić Pana Prezesa, że sztandar ten jest rzeczywiście symbolem nierozerwalnej współpracy dla dobra nas wszystkich. Hasło, wypisane złotymi nićmi: „Wspólną pracą do dobrobytu" — przyświecać nam będzie w każdym poczynaniu!

Pogrzeb śp. Stanisława Muchy

W dniu 21 b. m. odbył się w Chrzanowie pogrzeb ś. p. Stanisława Muchy, współpracownika naszych zakładów i członka naszej Rodziny. — Kondukt żałobny wyprzedzała orkiestra Rodziny Szewskiej, delegacje Stowarzyszenia Rzemieślników w Chrzanowie i Rodziny Szewskiej wraz ze sztandarami związkowymi, spowitymi kirem. Oddział 700, w którym Zmarły ostatnio pracował, wysłał delegację współpracowników z trzema wieńcami dla uczczenia Zmarłego Kolegi. Pracownicy oddziałów mechanicznych zorganizowali dobrowolną zbiórkę i z zebranych 90 zł zakupili wieńce na mogiłę swego Kolegi, zaś resztę 34 zł wręczono żonie Zmarłego. Pan Prezes Gabesam, w uznaniu wiernej pracy ś. p. Muchy wziął na siebie koszta związane z pogrzebem.

Dyrekcję f-my Bata reprezentował na pogrzebie p. Jan Woźnica, zaś oddziały mechaniczne p. Wojciech Kołodziej.

Wybory

Kandydaci poselscy

W czwartek, 13 października odbyło się w Krakowie zebranie kolegium wyborczego, na którym dokonano wyboru kandydatów na posłów Ziemi Krakowskiej. W zebraniu wzięli udział w imieniu pracowników naszej fabryki **prezes Rodziny Franciszek Pawela i wiceprezes Adam Zamarlik.**

Na kandydatów wybrani zostali:

1. Inż. Rączkowski Ludwik (były wydawca „Gazety Chłopskiej"),
2. B. poseł prof. Tadeusz Gdula, burmistrz miasta Chrzanowa,
3. Mgr Konstanty Turowski, prezes okr. Chrześc. Zw. Zawod.,
4. Franciszek Kusina, rolnik, wójt gminy Koźmice Wielkie, pow. krakowskiego.

Wybór kandydatów do Senatu

W niedzielę 23 b. m. odbyło się w Libiążu Małym w świetlicy Związku Strzeleckiego, zebranie w celu wyboru delegata do Wojewódzkiego Kolegium Wyborczego w Krakowie, na którym nastąpi wybór kandydatów do Senatu. — Na delegata wybrano p. Kazimierza Staicha, wójta gminy Chełmek. W zebraniu obwodowym brało udział z gminy Chełmek 43 wyborców.

Gdzie głosujemy?

Rozporządzeniem starosty powiatowego p. A. Basary, powiat chrzanowski został podzielony na 86 obwodów głosowania do Sejmu. M. in. niżej wyszczególnione obwody głosują w następujących lokalach:

Obwód Bobrek w lokalu wyborczym **w szkole w Bobrku.**

Chełmek: Chełmek, Dąb — **Dom Gromadzki w Chełmku.**

Gorzów: w szkole w Gorzowie.

Gromiec: w szkole w Gromcu.

Chrzanów I: Al. Henryka, Dobczycka, Focha, Grunwaldzka, Kościuszki, Ogrodowa, Paderewskiego, Piłsudskiego, Słowackiego, Sokoła, Św. Stanisława, Szkolna — **Sala Rady Powiatowej.**

Chrzanów II: B. Głowackiego, B. Joselewicza, Browar, Fablok, Jagiellońska, Kolejowa, Krzyska — **w Szkole Powszechnej,** Al. Henryka.

Chrzanów III: Grzybowskiego, Kąty, Oświęcimska, Stara Huta — **Sala Strażnicy,** ul. Śląska.

Chrzanów IV: Balińska, Garncarska, Mały Rynek, Niecała, Plac Estery, Rybacka, Sienkiewicza, Śląska — **Sala Rady Miejskiej,** ul. Mickiewicza.

Chrzanów V: Kadłubek, Mickiewicza, Pierackiego, Rynek Główny — **Dom Dziecka,** ul. Focha.

Chrzanów VI: 29 Listopada, 3-go Maja, Piasek, Podwale, Trzebińska, Zielona — **Szkoła Powszechna,** ul. Mickiewicza.

Chrzanów VII: Bereska, Borowiec, Kościelec, Kolonia Fabr. (Rospontowa) — **budynek szkolny w dzielnicy Kościelec.**

Jeśli chodzi o wybory do Senatu, powiat chrzanowski podzielony został na 13 obwodów głosowania.

Obwód **Libiąż Mały:** Gminy: Chełmek i Libiąż Mały — lokal wyborczy w **Świetlicy Zw. Strzeleckiego w Libiążu Małym.**

Chrzanów I: Ul. Balińska, Dobczycka, F o c h a, Garncarska, Grzybowskiego, Kąty, Mały Rynek, Mickiewicza, Niecała Ogrodowa, Oświęcimska, Paderewskiego, Plac Estery, Sienkiewicza, Stara Huta, Szkolna, Śląska, Św. Stanisława oraz gromada Byczyna z gm. wiejskiej Jaworzno — **Urząd Miejski w Chrzanowie.**

Chrzanów II: Aleja Henryka, Grunwaldzka, Kolejowa i Sokoła — **Sala Rady Powiatowej, Chrzanów,** al. Henryka.

Chrzanów III: Ul.: B. Głowackiego, Bereska, Berka Joselewicza, Borowiec, Browar, Fablok, Jagiellońska, Kadłubek, Kolonia Fabr. Rospontowa, Kościelec, Kościuszki, Krzyska, 29 Listopada, 3-go Maja, Piaski, Pierackiego, Podwale, Rybacka, Rynek Główny, Słowackiego, Trzebińska, Zielona — **Dom Dziecka,** ul. Focha w Chrzanowie.

Kącik

Bezpieczeństwa pracy

Posiadamy wiele środków dla uniknięcia wypadków, lecz wszystkie polegają na stosowaniu dwóch czynników: przezorności i ostrożności jednocześnie. Żaden z nich stosowany pojedyńczo nie da pożądanych wyników.

Kierownictwo fabryki wykazuje przezorność, gdy wyposaża maszyny fabryczne w środki ochronne.

Jednak przezorność ta nie będzie wystarczającą, jeśli robotnik zdejmie ochronę i w ogóle zlekceważy przepisy bezpieczeństwa, jednym słowem jeżeli nie będzie posiadał „zmysłu ostrożności".

Robotnik, który przed użyciem narzędzia zbada jego stan wchodząc na drabinę sprawdzi jej wytrzymałość, — daje dowody przezorności. Lecz jeśli stwierdzi, że narzędzia lub drabiny są uszkodzone, a pomimo to posługje się nimi — daje dowód braku zmysłu ostrożności, i tym samym przezorność jego nie ma żadnego znaczenia. Bardzo często, już po wypadku robotnicy przyznają się, że widzieli uszkodzenia narzędzi lub drabiny, które się stały przyczyną nieszczęścia, lecz mówili sobie „na ten raz jeszcze wytrzyma".

Wszystkie więc wysiłki, w celu uniknięcia wypadków, powinny zdążać do rozwinięcia w sobie „zmysłu ostrożności". Każdy majster, robotnik, i wogóle wszyscy ludzie przy pracy i w życiu codziennym powinni wyraźnie zdawać sobie sprawę z grożących im niebezpieczeństw i pamiętać o sposobach ich uniknięcia.

Może kto powie, że przez wyrabianie zmysłu przezorności i ostrożności świat będzie zaludniony lękliwymi ludźmi, którzy z obawy przed wypadkiem pozbawieni zostaną wszelkiej inicjatywy, a robotnicy obdarzeni takim zmysłem staną sie niezdolni do pracy? Nie! W rzeczywistości tak nie jest, gdyż przezorni i ostrożni robotnicy na ogół zaliczają się do najlepszych. Przezorność i ostrożność nie wykluczają nawet odwagi, ostrożny i przezorny człowiek może dokonać bohaterskich czynów, są bowiem okoliczności, kiedy zdając sobie sprawę z niebezpieczeństwa, człowiek naraża swoje życie, jak na przykład ratowanie tonącego, ratowanie podczas pożaru itd.

Przezorność i ostrożność polegają na nie narażniu się na niebezpieczeństwa bez koniecznej potrzeby.

Propagując przezorność i ostrożność nie uczyni się z ludzi istot lękliwych, gdyż z biegiem czasu natura zmieni czynności obmyślane w odruchy zupełnie mechaniczne. Ostrożność i przezorność staną się czynnikami podświadomymi, nie wymagającymi wysiłków myśli i czynu. Jeżeli na przykład uczyni się ruch ręką jakgdyby chciało się kogoś uderzyć — dorosły człowiek cofnie się, albo uczyni ruch samoobrony, natomiast niemowlę nie zareaguje na to wcale, bo nie zna jeszcze uczucia bólu od uderzenia.

Nie powiemy jednak o dziecku, które podrosło, że jest przesadnie lękliwe, jeżeli przed groźbą uderzenia instynktownie zasłoni się ręką.

Bez obawy więc możemy mówić o niebezpieczeństwach i wyrabiać w sobie zmysł ostrożności i przezorności, aby zawsze być w pogotowiu przed możliwym wypadkiem.

Wydawca: „Związek Zawodowy Pracowników Polskiej Spółki Obuwia Bata S. A. w Chełmku — Rodzina Szewska".
Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Pawela. — Drukarnia Polska Franciszka Zemanka w Krakowie, Kościuszki 3.